

NAMANGAN DAVLAT
UNIVERSITETI
ILMIY AXBOROTNOMASI, [2026-9]
ISSN:2181-1458
ISSN:2181-0427

13.00.00-PEDAGOGIKA
journal.namdu.uz
PEDAGOGICAL

XXI ASR KO' NIKMALARI – BU ZAMONAVIY HAYOT VA MEHNAT BOZORINING TALABLARI

Urinbayeva Dilbar Bazarovna

A.Avloniy nomidagi pedagogik mahorat milliy instituti
Boshlang' ich ta'lim va filologiya fanlari metodikasi kafedrası professori

Annotatsiya: Mazkur mavzuda XXI asr ko' nikmalarining mazmun-mohiyati, ularning zamonaviy hayot va mehnat bozoridagi ahamiyati yoritiladi. Tanqidiy fikrlash, ijodkorlik, muloqot, hamkorlik, raqamli savodxonlik va moslashuvchanlik kabi muhim kompetensiyalarning shaxs rivojlanishidagi o' rni tahlil qilinadi. Shuningdek, ta'lim jarayonida ushbu ko' nikmalarni shakllantirish usullari hamda yoshlarni zamonaviy mehnat bozoriga tayyorlash masalalariga e'tibor qaratiladi.

Kalit so' zlar: XXI asr ko' nikmalari, zamonaviy ta'lim, mehnat bozori, tanqidiy fikrlash, ijodkorlik, raqamli savodxonlik, hamkorlik, kommunikativ kompetensiya, kasbiy rivojlanish.

НАВЫКИ XXI ВЕКА — ЭТО ТРЕБОВАНИЯ СОВРЕМЕННОЙ ЖИЗНИ И РЫНКА ТРУДА

Аннотация: В данной статье раскрываются сущность навыков XXI века и их значение в современной жизни и на рынке труда. Рассматривается роль таких ключевых компетенций, как критическое мышление, креативность, коммуникация, сотрудничество, цифровая грамотность и адаптивность в развитии личности. Особое внимание уделяется методам формирования данных навыков в образовательном процессе и подготовке молодёжи к современным требованиям рынка труда.

Ключевые слова: навыки XXI века, современное образование, рынок труда, критическое мышление, креативность, цифровая грамотность, сотрудничество, коммуникативная компетентность, профессиональное развитие.

21ST-CENTURY SKILLS AS THE REQUIREMENTS OF MODERN LIFE AND THE LABOUR MARKET

Abstract: This article explores the concept of 21st-century skills and their importance in modern life and the labor market. It examines the role of key competencies such as critical thinking, creativity, communication, collaboration, digital literacy, and adaptability in personal development. Special attention is given to methods of developing these skills in the educational process and preparing young people to meet the current demands of the labor market.

Keywords: 21st-century skills, modern education, labor market, critical thinking, creativity, digital literacy, collaboration, communication skills, professional development.

XXI asr ko' nikmalari zamonaviy hayot va mehnat bozorining talablariga mos ravishda rivojlantirilishi zarur bo' lgan bilim, ko' nikma va kompetensiyalar majmuasidir. Ular insonning jamiyatda muvaffaqiyatli faoliyat yuritishi, o' rganish, fikrlash va muammolarni hal etish salohiyatini oshiradi. Bugungi kunda texnologiyalarning tez rivojlanishi, raqamlashtirish va mehnat bozoridagi o' zgarishlar insonlardan nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy ko' nikmalarni ham egallashni talab etmoqda.

Tadqiqotchi M.Abdullayeva ta'kidlaganidek: Hayotiy ko' nikmalar shaxsning kundalik hayotda samarali faoliyat yuritishi, ijtimoiy munosabatlarni to' g' ri yo' lga qo' yishi, muammolarni hal etishi va turli vaziyatlarga moslasha olishi uchun zarur bo' lgan universal, psixologik va ijtimoiy qobiliyatlar majmuasi tushuniladi. Bu ko' nikmalar faqatgina nazariy bilimlardan iborat bo' lmay, balki ularni amaliyotda qo' llash mahorati va shaxsiy sifatlarni ham o' z ichiga oladi [1, 13].

XXI asr ko' nikmalari quyidagi asosiy yo' nalishlarni o' z ichiga oladi:

Tanqidiy fikrlash - ma'lumotlarni tahlil qilish, muammolarni aniqlash va asosli qarorlar qabul qilish.

Ijodkorlik - yangi g' oyalarni ilgari surish, yangicha yondashuvlarni ishlab chiqish va muammolarga noodatiy yechim topish.

Muloqot ko' nikmalari - o' z fikrini aniq ifodalash, boshqalarni tinglash va samarali muloqot qilish.

Hamkorlikda ishlash - jamoa bilan ishlash, vazifalarni taqsimlash va umumiy maqsadlarga erishish.

Raqamli savodxonlik - zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan to' g' ri va samarali foydalanish.

Moslashuvchanlik - yangi sharoitlarga tez moslashish, o' zgarishlarni qabul qilish va yangiliklarni o' rganish.

Mustaqil ta'lim olish - bilim va ko' nikmalarni muntazam yangilab borish, o' z ustida ishlash.

Ijtimoiy va hissiy ko' nikmalar - mas'uliyat, empatiya, o' zini boshqarish va boshqalarga hurmat bilan munosabatda bo' lish.

Zamonaviy mehnat bozorida ish beruvchilar xodimlardan kasbiy bilim bilan bir qatorda muammolarni hal qilish, jamoada ishlash, texnologiyalardan foydalanish va mustaqil qaror qabul qilish qobiliyatlarini ham kutmoqda. Shu sababli ta'lim jarayonida XXI asr ko' nikmalarini rivojlantirish muhim ahamiyatga ega. Ushbu ko' nikmalarni shakllantirishda interfaol metodlar, loyiha ishlari, muammoli vaziyatlarni tahlil qilish, guruhli topshiriqlar va raqamli ta'lim vositalaridan foydalanish samarali hisoblanadi. Natijada o' quvchi va talabalar kelajakdagi kasbiy faoliyatga tayyor, mustaqil fikrlaydigan va raqobatbardosh mutaxassislar bo' lib yetishadilar.

Maqola hajmidan kelib chiqib ayrimlariga to' xtalib o' tamiz:

Tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish. Bunda o' quvchi mavjud ma'lumotlarni tahlil qilish, tanqidiy baholash, muammolarga innovatsion yondashuv kabi ko' nikmalarga egs bo' lishi kerak.

Tanqidiy fikrlash - ma'lumotlarni chuqur tahlil qilish, sabab-oqibat munosabatlarini anglash, dalillarga asoslangan xulosalar chiqarish va mustaqil fikr yuritish qobiliyatidir. Bu ko' nikma insonni manipulyatsiyalardan saqlaydi, noto' g' ri qarorlar qabul qilishning oldini oladi. U shaxsning bilish faoliyatini faollashtiradi, mavjud bilimlarni qayta ishlash va yangi kontekstda qo' llash imkonini beradi [6].

Tanqidiy fikrlash ochiq fikrlilik va shubhalanish, dalillarga asoslangan xulosa chiqarish, turli manbalarni taqqoslash va tahlil qilish, obyektivlik va asoslilik, stereotiplardan yiroqlik kabi asosiy xususiyatlardan iborat.

Muammolarni hal qilish - murakkab vaziyatlarda mantiqiy, tizimli va samarali yechim topa olish qobiliyati. Bu ko' nikma insonning qaror qabul qilish, alternativallarni solishtirish va yechimlarni tatbiq qilish imkoniyatini kengaytiradi.

Muammolarni hal qilish bosqichlari quyidagilardan iborat:

Muammoni aniqlash – vaziyatni tushunish, asosiy muammoni ajratib olish.

Tahlil qilish – sabab va oqibatlarni aniqlash.

Alternativallarni ishlab chiqish – mumkin bo' lgan yechimlarni taklif qilish.

Eng yaxshi variantni tanlash – eng samarali va real variantni tanlash.

Amaliyotga joriy qilish – tanlangan yechimni hayotga tatbiq etish.

Natijani baholash – bajarilgan ishning samarasini tahlil qilish.

Tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish filologik fanlarda quyidagicha rivojlantiriladi:

O' quvchilarda matnni tahlil qilish ko' nikmalari rivojlanadi, matnni tahlil qilish orqali asosiy g' oyani aniqlash, muallif pozitsiyasini tushunish kompetensiyasi shakllanadi.

Qarama-qarshi fikrlarni solishtirish ko' nikmalari rivojlanadi, o' quvchilar turli adabiy tanqidlar asosida bahs yuritadilar.

Muammoli savollar, ya'ni darsda "Nima bo' lishi mumkin edi?", "Muallif nega bu yo' lni tanlagan?" kabi savollar berishi orqali tanqidiy fikrlash ko' nikmalari rivojlanadi. Bahs-munozaralar tashkil qilish orqali o' quvchilar o' z fikrlarini dalillar bilan isbotlashga o' rganadi.

Hikoyalarni zamonaviy muammolar bilan bog' lash orqali, masalan, asardagi muammoni bugungi jamiyatga taalluqli qilib tahlil qilish ko' nikmalari rivojlanadi.

Tanqidiy fikrlashni shakllantirishda adabiy matnni tahlil qilish, muallifning g' oyasini tushunish, asarning badiiy xususiyatlarini baholash va o' z xulosalarini chiqarish muhim rol o' ynaydi [1, 13].

Demak, tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish ko' nikmalari — XXI asrda har bir shaxs uchun zarur. Ayniqsa, filologik ta'limda bu ko' nikmalar o' quvchilarning mustaqil, tahliliy va keng fikrlovchi shaxs sifatida shakllanishida muhim rol o' ynaydi.

Topshiriq: 6-sinf "Ona tili" darsligining 8-sahifasida o' qib tushunish ko' nikmasini rivojlantirish uchun 2 ta matn berilgan. 1-matn muallifi: Alibek Rustamov. 2-matn muallifi: Nizomiddin Mahmudov. Ushbu matnlar orqali o' quvchilarda matnni tashkil qilgan komponentlar anglata yotgan ma'no (har bir so' z, so' z birikmasi va gap shaklining qanday ma'no tashiyotgani)ni farqlay olishi, matn yuzasidan berilgan savollarni tushunishi va ularga javob berishi, matnga sarlavha tanlashi bilan bog' liq nutqiy ko' nikmalari mustahkamlanadi. O' quvchilarga berilgan matnlarni o' qib chiqishlari aytiladi. O' qish jarayonida tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish ko' nikmalari rivojlanadi.

Berilgan rasmlar asosida tilga bo'lgan munosabatni muhokama qiling.

Dars jarayonida o' quvchilarni quyidagi mavzular yuzasidan savollar asosida muhokama qilinadi.

Bilim olishda til imkoniyatidan qanday foydalanamiz?

Birinchi matnda tilning ikki ma'rifiy ahamiyati haqida so' z boradi. Ular qaysilar?

Ikkinchi matnda tilning hayotimizdagi o' rni qanday ifodalangan?

Ajdod va avlod o' rtasidagi "oldi-berdi" nimalar bo' lishi mumkin?

Til salomat bo' lmasa, millat sochilib ketishi haqidagi fikrni izohlang. Muallif bu bilan nima demoqchi?

Til qanday qilib muhofaza qilinadi? Bu jarayonda siz ham ishtirok etishingiz mumkinmi? Qanday qilib?

Ikkala matn uchun qanday umumiy nom tanlar edingiz?

O' quvchilar matndagi ma'lumotlarni tushungan holda tilning birinchi ma'rifiy ahamiyati – jamiyat a'zolarining muloqot jarayoni, ya'ni insonlar bir-birlari bilan fikr almashishlari natijasida bilim ommalashib, rivojlanib borishini; ikkinchi ma'rifiy ahamiyati – egallangan bilimlarni meros qoldirish, kelajak avlodga yetkazish imkoniyatining mavjudligini aytib berishlari lozim. O' quvchilardan bu fikrlarni so' zma-so' z aytishlari talab etilmaydi. Asosiy e'tibor matndagi ma'lumotlarni tushuna olishlariga qaratiladi. Dastlab o' quvchilarning fikri tinglanadi. So' ngra ularga tilning ma'rifiy ahamiyati badiiy asarlar, tarixiy ma'lumotlar, yozma manbalar orqali misollar bilan izohlab berilishi maqsadga muvofiq. O' quvchilardan tilni qanday muhofaza qilish hamda bunga qanday hissa qo' shish mumkinligi so' raladi. Bu jarayonda nimalar ga e'tibor berish kerakligi, jamiyatimizda bu borada qanday ishlar amalga oshirilayotganligi misollar bilan izohlab, tushuntirib berilishi lozim.

Ijodkorlik va innovatsion fikrlash. O' quvchida yangi g'oyalarni yaratish, yaratuvchanlikni rivojlantirish, o' zgacha yechimlar topish kabi ko' nikmalarni rivojlantiradi.

Ijodkorlik - yangi g'oya, tasavvur, yechim, usul yoki mahsulot yaratish qobiliyatidir. Bu nafaqat san'at yoki adabiyotda, balki kundalik hayotda, fan, ta'lim, texnologiya sohalarida ham muhim ahamiyatga ega.

Ijodkorlik - mavjud bilimlar asosida yangi nuqtai nazar bilan qarash, stereotipdan chiqish va noodatiy yondashuvni anglatadi. O' quvchilarda ijodkorlik ko' nikmalarini shakllantirish o' ziga xos fikrlash, tasavvur kuchini kengaytirish, yangi fikrlarni sinab ko' rishga tayyorlik, xatolardan qo' rqlaslik, yangi imkoniyatlarni izlash kabi asosiy xususiyatlar rivojlanadi [5, 8].

Innovatsion fikrlash - mavjud muammolar va vaziyatlarga ilgari qo' llanilmagan, samarali va zamonaviy yechimlarni topa olish qobiliyatidir. Ya'ni bu - ijodkorlik asosida amaliy natija beruvchi fikrlash turidir. Innovatsion fikrlash o' quvchilarda yechimga yo' naltirilganlik, texnologiyalardan foydalanish, jarayonni yaxshilashga intilish, yangilik yaratishga bo' lgan motivatsiya kabi ko' nikmalar rivojlanadi. Ijodiy fikrlashni shakllantirishda adabiy asarlar asosida ijodiy vazifalar (hikoya, she'r yozish, ssenariy yaratish) bajarish o' quvchilarning tasavvurini va original yondashuvlarini rivojlantiradi [1, 13].

Ijodkorlik va innovatsion fikrlash filologik ta'limda quyidagi shakllarda rivojlantiriladi:

Faoliyat turi	Kutilayotgan natija
Yozma ishlar (insho, esse, hikoya yozish)	O' quvchilarning fikrni ijodiy ifodalashini rivojlantiradi.
Adabiy qahramonlar rolini sahnalashtirish	Tasavvurni va obrazli fikrlashni kuchaytiradi.
She'r yoki hukoyalarni o' zgacha yakunlash	Yangi g' oyalar ishlab chiqishga o' rganadi.
Adabiy asar asosida videorolik, komiks yoki sahna ko' rinishi yaratish	Texnologiya va san'atni ta'limga bog' lashni o' rganadi.
Muammoli savollar bilan ishlash	O' quvchini turli yechimlar izlashga undaydi.

Topshiriq: 6-sinf "Adabiyot" darsligida "Yaxshilik" hikoyasi berilgan. O' rganilgan hikoyaning yakunini o' zgartiring. Asarga yangi yakun yaratib, uni ijodiy tarzda taqdim eting.

Topshiriq: 6-sinf "Ona tili" darsligining 79-sahifasida Muhammad Yusuf she'ridan parcha keltirilgan. Mazkur she'rni o' zgartiring. Ular she'rga yangi g' oya kiritib, uni ijodiy tarzda taqdim eting.

Xullas, ijodkorlik va innovatsion fikrlash - XXI asrda raqobatbardosh, erkin, ilg' or fikrlovchi insonni shakllantirishda muhim ko' nikmalardandir. Bu ko' nikmalar orqali o' quvchilar faqatgina bilim olmasdan, balki yangi g' oyalar yaratish, muammolarni kreativ yechimini topish va kelajakda o' z sohasida yetakchi bo' lish imkoniyatiga ega bo' ladilar.

Kommunikativ ko' nikmalar. O' quvchilarda og' zaki va yozma nutqda erkin fikr bildirish, faol tinglash va fikr almashish, raqamli vositalar orqali muloqot qilish kabi ko' nikmalarni rivojlantiradi.

Kommunikativ ko' nikmalar - odamlar bilan samarali muloqot qilish, o' z fikrini aniq, ravshan va tushunarli ifodalash, boshqalarni tinglash va tushunish qobiliyatidir. Bu ko' nikma o' quvchi yoki shaxsning jamiyatda, jamoada, kasbda muvaffaqiyatli faoliyat yuritishi uchun zarur bo' lgan asosiy insoniy ko' nikmalardan biridir.

Rus olimi A.A.Leontev "kommunikativ kompetentlik – insonning turli madaniy va ijtimoiy kontekstlarda samarali muloqot qilish qobiliyati"14, deb baholangan va ushbu kompetentlik o' z ichiga til, madaniyat va kommunikativ strategiyalarni olishini ta'kidlangan [2]. Y.I.Passov "kommunikativ kompetentlik – tilni jonli muloqot jarayonida ishlatish qobiliyati. U grammatik qoidalarni bilishdan tashqari, tilni ma'qul va to' g' ri qo' llashni ham o' z ichiga oladi", degan g' oya ilgari surgan [3]. I.L.Bimning fikricha, kommunikativ kompetensiya til o' rganishda nutq faoliyati turlaridan gapirish, tinglab tushunish, yozish va o' qishni o' z ichiga oladi [4]. Olimlar fikrida kelib chiqib, o' quvchilarda og' zaki nutq (so' zlashuv), fikrni aniq va lo' nda ayta olish, to' g' ri talaffuz, ohang va uslub tanlay olish, yozma ravishda fikr bildirish (maqola, esse, ariza, elektron xat va h.k.), faol tinglash, savollar berish va javoblarni anglash, qarama-qarshi fikrlarni tushunishga harakat qilish, hurmat bilan gaplashish, konfliktlarni tinch yo' l bilan hal qilish, yuz ifodasi, tana harakati, imo-ishoralar orqali fikr ifodalash kabi kommunikativ ko' nikmalarni rivojlantirish muhim vazifalardan biridir. Filologiya fanlar (ona tili, adabiyot, xorijiy tillar) kommunikativ ko' nikmalarni o' stirish uchun eng samarali vositadir.

Dars jarayonida qanday va qaysi kommunikativ ko' nikmalar shakllanadi?

Faoliyat turi	Kutilayotgan natijalar
Dars jarayonida munozaralar va bahslar tashkil qilish	O' quvchilar o' z fikrini dalillar bilan himoya qilishni o' rganadi.
Darslarda rolli o' yinlar tashkil etish	Muloqot jarayonida o' zini erkin tutishga o' rganadi.
Matn ustida ishlash	Fikrni yozma va og' zaki tarzda ifodalash ko' nikmasi rivojlanadi.
Mavzu yuzasidan savol-javoblar tashkil qilish	Faol tinglash, savol berish va javobni tushunish o' rganadi.
Intervyu va suhbat mashqlari	Real hayotga yaqin muloqot vaziyatlari yaratiladi.

Bugungi kunda kommunikativ ko' nikmalar nafaqat yuzma-yuz, balki onlayn muloqot (e-mail, chat, forumlar, videokonferensiya) orqali ham amalga oshadi. Shu sababli raqamli savodxonlik ham kommunikatsiyaga bog' liq holda o' rganiladi.

Topshiriq: 5-sinf "Adabiyot" darsligida "Hellados" hikoyasi keltirilgan. O' quvchilar juftlikda yoki kichik guruhlarda adabiy qahramonlar o' rtasidagi dialogni tuzadilar va rollarga bo' lib ijro etadilar. Bunda fikrni aniq, ravon va ifodali yetkazishga e'tibor beriladi. Muloqot ko' nikmalarini rivojlantirishda adabiy matnni muhokama qilish, o' z fikrlarini asoslab berish, adabiy til me'yorlariga amal qilish orqali o' quvchilar og' zaki va yozma nutqini takomillashtiradi [1, 13].

Topshiriq: 5-sinf "Ona tili" darsligida "Sehrli qalpoqcham bo' lsaydi..." intervyusi berilgan. O' quvchilar juftlikda yoki kichik guruhlarda adabiy qahramonlar o' rtasidagi dialogni tuzadilar va rollarga bo' lib ijro etadilar.

Demak, kommunikativ ko' nikmalar – XXI asrda har bir shaxsning muvaffaqiyatli shaxs sifatida shakllanishi uchun zarur. O' quvchilar bu ko' nikma orqali o' z fikrini to' g' ri ifodalaydi, boshqalarni tinglaydi va tushunadi, ijtimoiy va kasbiy sohalarida o' z o' rnini topadi.

Hamkorlikda ishlash (ko' p tomonlama ish faoliyati). Guruhda ishlash va vazifalarni bo' lishish, mas'uliyatni baham ko' rish, boshqalar fikrini inobatga olish kabi ko' nikmalarni rivojlantiradi.

Hamkorlikda ishlash - jamoa yoki guruhda birgalikda maqsadga erishish uchun samarali muloqot qilish, fikr almashish, vazifalarni taqsimlash va bir-birini qo' llab-quvvatlash ko' nikmasidir. Boshqacha aytganda, bu – birgalikda o' rganish, yaratish va muammoni hal qilish degani.

Hamkorlikda ishlash ko' nikmalariga nimalar kiradi, degan savol tug' iladi?

Birinchidan, *jamoada ishlash madaniyati*, ya'ni boshqalar fikrini hurmat qilish, konstruktiv tanqidni qabul qilish ko' nikmalari kiradi. Ikkinchidan, *vazifalarni taqsimlash va bajarish*, y'ani guruh a'zolari orasida ishni teng taqsimlash, o' z zimmasidagi mas'uliyatni tushunish ko' nikmalari kiradi. Uchinchidan, *fikr almashish va kelishuvga erishish*, ya'ni bahsli vaziyatlarda murosaga kelish, hamkorlik orqali to' g' ri qaror qabul qilish ko' nikmlari kiradi. To' rtinchidan, *o' zaro qo' llab-quvvatlash*, ya'ni a'zolar bir-birining ishini baholash, yordam berish ko' nikmalari kiradi.

Filologiya fanlarida hamkorlikda ishlash quyidagi mashg' ulotlar orqali samarali shakllantiriladi:

Faoliyat turi	Kutilayotgan natijalar
Guruhda ishlash	Matn ustida guruh bo' lib ishlash, xulosa chiqarishni o' rganadi.
Darslarda rolli o' yinlar tashkil etish	Adabiy obrazlar asosida vazifalarni bajaradi.
Bahs-munozaralar tashkil qilish	Har xil fikrlarni eshitib, umumiy qarorga kelish ko' nikmalari shakllanadi.
Ijodiy loyihalar yaratish	Guruhda she'r yozish, sahna ko' rinishi tayyorlashni o' rganadi.
Topshiriqlarni bo' lib bajarish	Har bir o' quvchi o' z qismiga javobgar bo' ladi.

Darslarda hamkorlikda ishlashni tashkil qilish orqali o' quvchining ijtimoiy faolligi oshadi, mas'uliyat hissi shakllanadi, rivojlangan muloqot ko' nikmalari paydo bo' ladi, o' zaro hurmat, sabr-toqat, tinglash madaniyati rivojlanadi.

Topshiriq: Kichik guruhlariga bo' lining. 7-sinf "Adabiyot" darsligida N.Norqobilovning "Oqbo' in" qissasi keltirilgan. Har bir guruhga badiiy asarning bir qismi beriladi. O' quvchilar birgalikda matn mazmunini tahlil qilib, asosiy g' oya, qahramonlar va muhim voqealarni aks ettiruvchi umumiy taqdimot tayyorlaydilar.

Topshiriq: Kichik guruhlariga bo' lining. 10-sinf "Ona tili" darsligida M.Behbudiyning "Bizni kemiruvchi illatlar" maqolasi keltirilgan. Har bir guruhga badiiy asarning bir qismi beriladi. O' quvchilar birgalikda matn mazmunini tahlil qilib, asosiy g' oya, qahramonlar va muhim voqealarni aks ettiruvchi umumiy taqdimot tayyorlaydilar.

Demak, hamkorlikda ishlash - XXI asrda o' quvchining nafaqat ta'limda, balki ish hayotida, jamiyatda muvaffaqiyatli bo' lishi uchun zarur ko' nikma hisoblanadi. Bu ko' nikma orqali o' quvchi jamoada ishlash, fikr almashish, mas'uliyatli bo' lish va insonlar bilan to' g' ri munosabat qurishga o' rganadi.

Ona tili va adabiyot darslarida ushbu topshiriqlardan foydalanish o' quvchilarning tanqidiy va ijodiy fikrlashini, muammoli vaziyatlarda mustaqil qaror qabul qilishini, o' z fikrini ravon ifodalashini hamda jamoada samarali hamkorlik qilishini rivojlantiradi. Bunday yondashuv darsni yanada qiziqarli va interfaol tashkil etishga, o' quvchilarning faolligi va mustaqilligini oshirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Abdullayeva M.O. Zamonaviy yondashuvlar asosida o' quvchilarda hayotiy ko' nikmalarni shakllantirish metodikasi (adabiyot fani misolida): Pedagog. fan. b. fals. dokt. (PhD) dissert. avtoref. – Toshkent, 2025. – B.51.

2. Язык и речевая деятельность в общей и педагогической психологии. – Москва: Воронеж, 2001.

3. Коммуникативное иноязычное образование. Концепция развития индивидуальности в диалоге культур. – Липецк: ЛГПИ-РЦИО, 2000. –204 с.
4. Axmadaliyeva X. Ingliz tili darslarida o' quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini takomillashtirish (akademik litseylar misolida): Ped. fan. doktori (PhD) diss...avtoref. – Farg' ona, 2023. – 13-b.
5. Yaxyayeva U.Sh. Boshlang' ich sinf o' quvchilari kreativ tafakkurini rivojlantirishning pedagogik-psixologik omillari: Psix. fan. b. fals. dokt. (PhD) dissert. avtoref. – Buxoro, 2024. B.52.
6. Qodirova X.M. O'zbek tilining psixolingvistik tadqiqi. ResearchGate. 2022.